

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ

Bakalářská práce
Investování do investičních nástrojů

Jan Jiráček

Plzeň 2023

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Jan JIRÁK**
Osobní číslo: **R20B0056P**
Studijní program: **B0421A220009 Právní specializace**
Téma práce: **Investování do investičních nástrojů**
Zadávající katedra: **Katedra finančního práva a národního hospodářství**

Zásady pro vypracování

1. Investice
  - 1.1 Vymezení pojmu
  - 1.2 Výnosy a rizika
2. Finanční trh a jeho členění
  - 2.1 Kapitálový trh
  - 2.2 Penežní trh
  - 2.3 Komoditní trh
  - 2.4 Forex
3. Proces investování z praktického hlediska
  - 3.1 Běžný a spořicí účet
  - 3.2 Fondy
  - 3.3 Akcie
4. Současná právní úprava a její zhodnocení

Rozsah bakalářské práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

- GRAHAM, Benjamin a Jason ZWEIG. Inteligentní investor. Praha: Grada, 2007. Investice. ISBN 978-80-247-1792-0.
- GLADIŠ, Daniel. Naučte se investovat. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2005. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-1205-5.
- POLIŠENSKÁ, Petra a Radka FEBEROVÁ. Finanční právo: výber z důležitých soudních rozhodnutí v oblasti finančního práva za období leden 2014 až prosinec 2015. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Musíš znát.. ISBN 978-80-7552-392-1.
- SYROVÝ, Petr. Investování pro začátečníky. 2., přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010. Investice. ISBN 978-80-247-3486-6.
- Zákon č. 256/2004 Sb. - Zákon o podnikání na kapitálovém trhu
- Zákon č. 240/2013 Sb. - Zákon o investičních společnostech a investičních fondech

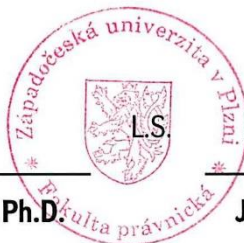
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Mgr. Dana Bárková, Ph.D.**
Katedra finančního práva a národního hospodářství

Datum zadání bakalářské práce: **28. června 2022**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2023**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Petra Hrubá Smržová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 8. srpna 2022

„Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci na téma „Investování do investičních nástrojů“ zpracoval samostatně, a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem ve vědecké práci obvyklým“.

Plzeň, březen, 2023

.....
Jan Jirák

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Mgr. Daně Bárkové, Ph.D. za spolupráci a konzultace při zpracování mé bakalářské práce a zejména pak za cenné rady, podnětné připomínky a konstruktivní kritiku, kterou mi při vedení práce poskytla.

Obsah

Úvod	1
1. Investice	2
1.1. Vymezení pojmu	2
1.2. Výnosy a rizika	3
1.2.1. Výnosy.....	4
1.2.2. Rizika.....	5
1.2.3. Likvidita	7
2. Finanční trh a jeho členění	8
2.1. Kapitálový trh	10
2.2. Peněžní trh	12
2.3. Komoditní trh.....	14
2.4. Devizový trh	15
2.5. Trhy drahých kovů.....	17
3. Investiční instrumenty	19
3.1. Kapitálový trh	19
3.1.1. Majetkové cenné papíry	19
3.1.1.1. Akcie	19
3.1.1.2. Podílové listy.....	21
3.1.2. Dluhové cenné papíry.....	22
3.1.2.1. Dluhopisy	22
3.1.2.2. Hypoteční zástavní listy	24
3.1.3. Podílové fondy	25
3.2. Peněžní trh	27
3.2.1. Spořicí účty.....	27
3.2.2. Termínované vklady	28
3.2.3. Vkladní knížky	29
3.3. Devizový trh	31
3.4. Komoditní trh.....	33
4. Současná právní úprava	36
4.1. Zákonná regulace investiční činnosti.....	37
4.2. Zákon o podnikání na kapitálovém trhu	38
4.3. Zákon o investičních společnostech a investičních fondech	39
4.4. Zákon o obchodních korporacích	40
4.5. Shrnutí právní úpravy	41
Závěr	42
Resumé	43
SEZNAM POUŽITÉ LITERARUTY	44
SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ	47

Úvod

Bakalářskou práci na téma „Investování do investičních nástrojů“ jsem se rozhodl napsat z několika důvodů. Jedním z důvodů je, že investice jsou nedílnou součástí našich životů a ovlivňují téměř všechny z nás. Investování se v poslední době stává stále diskutovanějším tématem, a to v důsledku rostoucí inflace, kterou svět nyní zažívá. Lidé se snaží najít možnost, jak předejít znehodnocování jejich úspor. To pro ně částečně představují právě investice. Dalším z hlavních důvodů, proč jsem si vybral právě toto téma, byl můj osobní zájem o investice a inspirace, kterou mi poskytla kniha Benjamina Grahama „Inteligentní investor“. V neposlední řadě jsem se také chtěl dozvědět více o různých možnostech investování a lépe porozumět tomu, jak fungují finanční trhy.

Práce se skládá ze čtyř částí, které se věnují různým aspektům investování. V první části práce je popsáno obecné vymezení pojmu investice a jsou zde rozebrány faktory jako výnosy, rizika a likvidita investic. Druhá část práce se zaměřuje na finanční trh jako celek, jeho funkce a různé druhy trhů, na kterých se investiční nástroje obchodují. Mezi tyto trhy patří například trh kapitálový, peněžní a devizový. Ve třetí části práce jsou podrobně rozebrány jednotlivé investiční instrumenty, jako jsou akcie, dluhopisy a fondy. V této části jsou uvedeny jejich druhy a faktory, které tyto instrumenty investorům přinášejí. Poslední část práce se věnuje právní úpravě investic v České republice. Jsou zde rozebrány zákony, které regulují oblast investování, jako je například zákon o kapitálovém trhu, zákon o investičních společnostech a investičních fondech, a dále také popisuje vliv právní regulace na investory.

Cílem mé bakalářské práce je představit různé formy investování a podrobněji je rozebrat s ohledem na jejich výnosy a rizika. Práce se také zaměřuje na seznámení čtenáře s fungováním finančních trhů a poskytuje základní popis právní úpravy investování v České republice. Pro zpracování práce použiji odbornou literaturu, aktuální legislativu a širokou škálu internetových zdrojů. K dosažení svého cíle budu využívat především deskriptivní metodu a budu se snažit co nejlépe vysvětlit různé aspekty investování, aby byly srozumitelné i pro čtenáře bez finančního vzdělání.

1. Investice

1.1. Vymezení pojmu

Pojem investice představuje finanční prostředky, se kterými se jednotlivci nebo organizace rozhodnou nakládat tak, aby dosáhli určitého cíle, jako je například finanční stabilita, zhodnocení peněz nebo generování příjmů. Tyto cíle mohou být dlouhodobé nebo krátkodobé a mohou se lišit v závislosti na finančních možnostech a potřebách jednotlivce nebo organizace. Existuje mnoho různých způsobů, jak investovat. Mezi nejběžnější patří například nákup akcií, dluhopisů, nemovitostí nebo jiných investičních produktů. Tyto investice mohou přinášet výnosy v podobě dividend nebo zisků z prodeje, což může být velmi lákavé pro jednotlivce nebo organizace, kteří hledají způsoby, jak zlepšit své finanční zdraví.¹ Investování také může pomoci rozvíjet lokální ekonomiku a zaměstnávat místní obyvatele. Například, když se investoři rozhodnou podporovat malé a střední podniky, mohou pomoci těmto podnikům rozvíjet svou činnost a zaměstnávat místní obyvatele. To přispívá k ekonomickému rozvoji oblasti a může být prospěšné pro celou společnost. Je však důležité si uvědomit, že investování může také přinášet rizika. Hodnota akcií a dluhopisů může být ovlivněna různými faktory, jako jsou ekonomické a politické události, což může vést k nárůstu nebo poklesu jejich ceny a způsobit ztrátu investora. Proto je nutné pečlivě zvážit své finanční možnosti a cíle předtím, než k samotné investici dojde.²

Investování také vyžaduje pečlivou analýzu trhu a jednotlivých investičních produktů. Je důležité zvážit faktory jako historický vývoj, stabilitu a perspektivu společnosti, do které chce investor vynaložit své peněžní prostředky, a také faktory, jako je inflace a měnová politika, které mohou ovlivňovat celkovou hodnotu investice. Investování také vyžaduje disciplínu a trpělivost. Je důležité si uvědomit, že výnosy z investic mohou být dosaženy až po určité době a že je potřeba důkladně sledovat vývoj trhu a změny v politické a ekonomické situaci. Investování může být také velmi komplexní a složité, zejména pro ty, kteří nemají odpovídající znalosti a zkušenosti. Proto je důležité zvážit možnost poradit se s odborníkem, jako je finanční poradce nebo investiční bankéř, který může pomoci vytvořit správný

---

¹ 18 investičních pojmů, které musíte znát pro úspěšné investování na burze. *Online broker LYNX* [online]. 2023. [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.lynxbroker.cz/investovani/burzovni-trhy/burzovni-informace/obchodovani-burza/investicni-pojmy/>

² SYROVÝ, Petr. *Investování pro začátečníky. 4., zcela přepracované a rozšířené vydání*. Praha: Grada Publishing, 2022. Investice. ISBN 978-80-271-3458-8, s. 14

plán a najít vhodné investice, které odpovídají zamýšleným cílům a finančním možnostem.

Investice lze rozdělit do několika kategorií podle jednotlivých kritérií:

- Dlouhodobé investice jsou určeny pro ty, kteří hledají dlouhodobou návratnost svých investic a nechtějí být příliš ovlivněni krátkodobými výkyvy trhu. Tyto investice mohou být například do fondů, akcií nebo nemovitostí.
- Krátkodobé investice mohou být například půjčky nebo hotovostní vklady. Tyto investice mohou být výhodné pro investory hledající krátkodobé zhodnocení svých finančních prostředků, které mají v úmyslu rychle využít.
- Aktivní investice jsou typem investic, kde investor aktivně vybírá konkrétní aktiva a snaží se dosáhnout vyšších výnosů prostřednictvím častého obchodování a průběžného sledování trhu. Tyto investice mohou být riskantnější, ale na druhou stranu mohou přinést vyšší výnosy.
- Pasivní investice představují vložení peněžních prostředků do aktiva, které je dlouhodobě drženo bez ohledu na kolísání trhu. Tento přístup většinou zahrnuje investování do indexových fondů, které se snaží replikovat vývoj určitého indexu, například S&P 500.³ Tyto investice jsou obvykle méně riskantní a nabízejí větší transparentnost a vyšší průměrné výnosy.⁴
- Investice do primárního trhu zahrnují nákup nových cenných papírů, jako jsou akcie nebo dluhopisy, přímo od emitentů.
- Investice do sekundárního trhu zahrnují nákup existujících cenných papírů na finančních trzích.

1.2. Výnosy a rizika

U každé investice je důležité sledovat tři klíčové faktory, a to výnos, riziko a likviditu. Tyto faktory pomáhají investorům vyhodnotit, zda je daná investice pro ně vhodná. Výnos se týká zisku, který je očekáván z investice. Riziko hodnotí

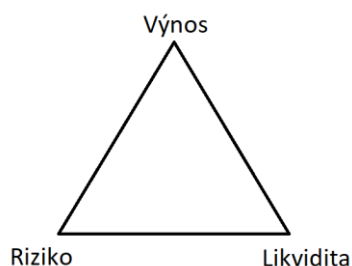
---

³ S&P 500 je akciový index, který sleduje vývoj 500 největších a nejlikvidnějších akcií obchodovaných na amerických burzách.

⁴ Aktivní vs. pasivní investování – Čím se liší? *Finanční portál Finex.cz - Váš objektivní průvodce světem financí* [online]. 2014 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://finex.cz/aktivni-investovani-vs-pasivni-investovani/>

možnost ztráty peněz a likvidita ukazuje, jak rychle lze investici prodat a převést na hotovost. Je třeba mít na paměti, že existuje jednoduchý vztah mezi výnosem a rizikovostí, tedy čím vyšší výnos si investor přeje dosáhnout, tím vyšší riziko bude muset podstoupit. Zároveň je nutné poznamenat, že volba investice s vyšším rizikem není zárukou dosažení vyššího výnosu. Je nutné pečlivě zvažovat všechny aspekty, aby byla vybrána investice, která odpovídá zamýšleným finančním cílům a preferencím.⁵

Obrázek 1 – Magický trojúhelník

Zdroj: Co je investiční trojúhelník? Výnos, Riziko a? - *Žijúspěšně.cz*. - *Úspěch v době internetu v podnikání i životě* [online] 2022 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://zijuspesne.cz/co-je-investicni-trojuhelnik-vynos-riziko-a/>

1.2.1. Výnosy

Výnos z investice je zisk, který investor získá, když investuje své finanční prostředky do různých investičních instrumentů, jako jsou akcie, dluhopisy a nemovitosti. Tyto investice mohou nabídnout výnos formou dividend, kapitálového zisku, úrokových výnosů a dalších. Výnos z investice závisí na mnoha faktorech, jako jsou například ekonomické a finanční podmínky, politické situace nebo výkonnost a stabilita společnosti.

---

⁵ SYROVÝ, Petr. *Investování pro začátečníky. 4., zcela přepracované a rozšířené vydání*. Praha: Grada Publishing, 2022. Investice. ISBN 978-80-271-3458-8, s. 22

1.2.2. Rizika

Investování může být cestou k dosažení finanční stability a prosperity, ale je důležité, aby si investor byl vědom rizik, která s tím souvisí. Tyto rizika se mohou týkat jak samotných investičních produktů, tak i celkových ekonomických a politických situací. Mezi hlavní rizika patří například kolísání trhu, inflace, změny v daňových zákonech a výkyvy v měnových kurzech.⁶

Někteří investoři mohou nést větší riziko než jiní. Například ti, kteří investují do nových nebo neznámých společností, jsou vystaveni většímu riziku než ti, kteří investují do stabilních a etablovaných společností. Totéž platí i pro investice do výnosových produktů, jako jsou dluhopisy, kde existuje riziko, že emitent nebude schopen splácet své závazky. Investoři by se tedy měli snažit minimalizovat rizika a diversifikovat své portfolio, což znamená, že by měli rozložit své investice do různých typů produktů, trhů a geografických oblastí. Doporučuje se také, aby investoři konzultovali své rozhodnutí s odborníky, jako jsou finanční poradci, aby získali více informací o rizicích a možnostech investování.

Investoři by také měli věnovat dostatečný čas a úsilí k výzkumu jednotlivých investičních produktů a trhů, aby se ujistili, že jejich investiční rozhodnutí jsou založena na pečlivě zvážených faktech a údajích. Je nezbytné mít na paměti, že žádná investice není bez rizika a že výnos z investice není zaručen. Investoři by měli být připraveni na možnost, že mohou přijít o část svých finančních prostředků. Proto je nutné, aby investoři investovali pouze peníze, které si mohou dovolit ztratit, a aby měli dostatečné finanční rezervy na pokrytí svých základních životních potřeb. Investování by nemělo být jediným zdrojem příjmu, ale mělo by být součástí širšího finančního plánování.

Typy rizik investování

Investice se mohou potýkat s mnoha různými druhy rizik. Na základě nich je lze obecně rozdělit do několika kategorií. Petr Syrový, autor známé knihy o investování, rozlišuje dva hlavní typy rizik, a to kreditní a tržní.

---

⁶ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 201

Kreditní riziko se vztahuje k situaci, kdy se peníze investují do něčeho, jako jsou například podvodné produkty. Ty se zprvu tváří pouze jako nové nevyzkoušené produkty, ale posléze dojde k tomu, že vložené peníze nelze získat zpět. V této situaci může investor přijít o část, nebo dokonce o celou svou investici.

Tržní riziko se vztahuje k volatilitě cen investic na finančních trzích. To znamená, že ceny investic mohou kolísat v průběhu času, což může vést k významným změnám na hodnotě investice. Tyto změny mohou být výsledkem mnoha faktorů, jako jsou změny ekonomických podmínek, politické situace nebo i náhodné události.⁷

Existuje i několik dalších typů rizik, na která mohou investoři při investování narazit.⁸

- Riziko likvidity se týká schopnosti investora prodat své investice za cenu, kterou očekává, a to v době, kdy potřebuje získat peněžní prostředky. Tento proces mohou investorům zkomplikovat málo likvidní investice, které se obtížněji prodávají.
- Inflační riziko představuje nebezpečí, že hodnota investic nebude dostatečně růst v reakci na změny míry inflace, což může vést k poklesu jejich kupní síly. Pokud totiž výnosy z investic nevyrovnají inflaci, investoři mohou utrpět ztrátu.
- Úrokové riziko se týká pohybu tržních úrokových sazeb. Pokud na trhu dojde k nárůstu úrokových sazeb, může to vést k poklesu hodnoty dluhopisu, který investor vlastní s pevně stanoveným úrokem, a to kvůli nižší atraktivitě jeho výnosu v porovnání s aktuálními tržními sazbami. Naopak, pokud se úrokové sazby sníží, dluhopis může mít na trhu vyšší hodnotu. Toto riziko je relevantní pro veřejně obchodované dluhopisy na burze.
- Riziko kreditu souvisí s možností, že emitent dluhopisů nedokáže splnit své závazky vůči investorovi.
- Riziko měnového kurzu se týká změn v měnových kurzech, které mohou ovlivnit hodnotu investice.

---

⁷ SYROVÝ, Petr. *Investování pro začátečníky. 4., zcela přepracované a rozšířené vydání.* Praha: Grada Publishing, 2022. Investice. ISBN 978-80-271-3458-8, s. 22

⁸ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 202-203

1.2.3. Likvidita

Likvidita v oblasti investování znamená schopnost snadno a bez ztráty peněz vstoupit a vystoupit z investice. Čím vyšší je likvidita investice, tím snadněji a rychleji lze investice prodat a získat hotovost.⁹ Likvidita se rozděluje do tří stupňů, celková, pohotová a okamžitá. Likvidní investice jsou například akcie obchodované na veřejných burzách, které mohou být prodejné v krátkém časovém horizontu bez nutnosti přijímat významné ztráty. Na druhé straně investice s nízkou likviditou, jako jsou například nemovitosti, mohou vyžadovat delší dobu, než je bude moci investor prodat a získat tak hotovost. Likvidita je pro investory důležitá, jelikož jim umožňuje rychle reagovat na změny trhu a snadno realizovat své investice, pokud se rozhodnou změnit své portfolio. Proto je důležité brát v úvahu stupeň likvidity při plánování investiční strategie a je třeba si uvědomit, že vysoká likvidita může být jednou z výhod, ale také může vést k nižšímu potenciálu výnosu.

---

⁹ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 209

2. Finanční trh a jeho členění

Finanční trh je nepostradatelnou součástí ekonomického systému, který je tvořen souhrnem institucí a nástrojů zajišťující pohyb kapitálu a peněžních prostředků mezi ekonomickými subjekty, a to podle nabídky a poptávky. Svou funkci finanční trh plní převodem financí od subjektů, které v určitém období mají přemíru těchto prostředků, k subjektům, kteří si přejí vynaložit více financí, než kterými disponují, a to obzvláště k těm subjektům, jež pro ně mají nejefektivnější využití. Lidé, kteří se snaží získat peněžní prostředky nebo je potřebují, se k nim dostávají za pomoci finančního trhu. Finanční trh nezahrnuje pouze jednotlivé části, kterými je tvořen. Představuje i komplexní systém všech investičních možností, se kterými lze obchodovat na finančním trhu, a všech ekonomických subjektů, kteří tuto možnost využívají, a přitom se řídí platnými zákony a právními předpisy. Finanční trh vykonává velké množství vzájemně souvisejících funkcí. Dané funkce lze vymežit následovně:¹⁰

- Depozitní funkce je klíčovým nástrojem pro akumulaci finančních prostředků, které mohou být využity nejen pro investice, ale také pro splácení dluhů, financování vzdělání a zdravotní péče a dalších výdajů souvisejících s hospodařením států, firem i domácností.
- Kreditní funkce umožňuje jednotlivcům i firmám financovat své projekty a zlepšovat své hospodaření. Díky této funkci mohou být realizovány velké investice, kterých by jinak nebylo možné, což přispívá k rozvoji ekonomiky a zvyšování životní úrovně obyvatelstva.
- Funkce uchování hodnoty zajišťuje bezpečné uložení peněžních prostředků a minimalizaci ztrát na jejich hodnotě pomocí investování do stabilních finančních nástrojů.
- Funkce likvidity má za úkol zajistit, aby bylo možné finanční aktiva snadno a rychle přeměnit na peněžní hotovost, a to prostřednictvím různých mechanismů. Tato funkce je klíčová pro uspokojení jak krátkodobých, tak i dlouhodobých potřeb investora.
- Platební funkce hraje v současné digitální ekonomice stále větší roli, neboť umožňuje efektivní tok finančních prostředků mezi subjekty a usnadňuje obchodování na mnoha úrovních trhu.

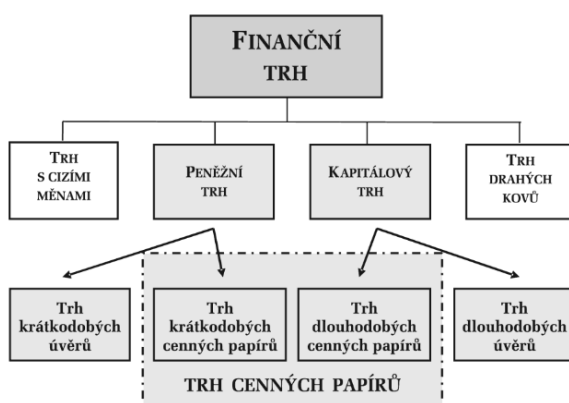
---

¹⁰ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 40-41

- Funkce ochrany proti riziku zahrnuje různé strategie a nástroje, které pomáhají skrze pojistné ochrany snižovat vystavení subjektů k rizikům a minimalizovat škody, které mohou vzniknout v důsledku nežádoucích událostí nebo nepředvídatelných tržních podmínek. Kromě zajištění pojistné ochrany, také umožňuje diverzifikovat majetková portfolia.
- Funkce politická spočívá v účelovém zásahu státu do finančního systému prostřednictvím fiskální a monetární politiky, s cílem ovlivňovat hospodářský vývoj a plnit stanovené ekonomické cíle.

Vzhledem k tomu, že finanční trh hraje tak důležitou roli v ekonomice, je třeba zajistit jeho správné fungování a regulaci. Regulace finančního trhu je nezbytná k minimalizaci rizik a zajištění transparentnosti a stability. Regulační orgány jako centrální banky a dozorčí orgány mají za úkol dohlížet na finanční instituce a jejich aktivity a v případě potřeby zasáhnout. V současné době je finanční trh podroben velkému tlaku v důsledku celosvětové pandemie COVID-19. Finanční instituce a trhy se musí přizpůsobit nové situaci, změnám v ekonomice a společnosti, aby byla zajištěna stabilita a ochrana investorů. V této nelehké době se ukazuje, jak důležitou roli finanční trh hraje v celkové ekonomice a jak významně ovlivňuje naše životy.

Obrázek 2 – Finanční trh a jeho členění

Zdroj: REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 61

2.1. Kapitálový trh

Finanční trh je složen z mnoha různorodých částí, ale trh kapitálový je jednou z nejvýznamnějších oblastí, jež poskytuje investiční příležitosti do dlouhodobých finančních aktiv a poskytuje investorům přístup k dlouhodobému kapitálu. Jejich splatnost zpravidla překračuje dobu delší než jeden rok a pomocí nich lze převádět kapitál mezi přebytkovými a deficitními jednotkami.¹¹ Často mezi ně vstupují finanční zprostředkovatelé a ulehčují tak obchodování a zabezpečují potřebné informace.

Nástroje kapitálového trhu jsou důležitou součástí celkového finančního systému, který umožňuje investorům vložit své peníze do podílových fondů, akcií, dluhopisů a dalších finančních nástrojů. Tyto nástroje jsou sice spojovány s větším rizikem než nástroje peněžního trhu, avšak většinou nabízejí vyšší výnosy. Příčinou tohoto jevu je, že každá investice přináší určité riziko, čím větší je doba životnosti investice a čím větší je výše vložených peněz, tím více se riziko zvyšuje. Většinou se při investování na kapitálovém trhu klade větší důraz na dlouhodobé perspektivy a rozsáhlé investiční objemy, na rozdíl od investice na peněžním trhu, kde jsou obvykle kratšího trvání a méně náročné na výši investovaných finančních prostředků. Investování na kapitálovém trhu je vhodné pro investory, kteří jsou připraveni nést určité riziko a mají delší investiční horizont. Je důležité si uvědomit, že kapitálové trhy jsou ovlivněny mnoha faktory, včetně makroekonomických podmínek, politického vývoje a výkonu konkrétní společnosti. Proto je důležité pečlivě zvažovat každou investici a mít vyvážené investiční portfolio.

Kapitálový trh lze členit na dvě části, viz obrázek 2:¹²

- Trh dlouhodobých cenných papírů

Trh cenných papírů je známý pro svoji významnou roli akcií a dlouhodobých dluhopisů, které mají převoditelný a obchodovatelný charakter. To umožňuje investorům snadněji nakládat s penězi, respektive mohou je prodat a nezávisle na čase přeměnit na likvidní peníze. Zároveň jsou výhodou i pro emitenty, neboť jim umožňují dosáhnout dlouhodobých

---

¹¹ ČIŽINSKÁ, Romana a Mária REŽŇÁKOVÁ. *Mezinárodní kapitálové trhy: zdroj financování*. Praha: Grada, 2007. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-1922-1, s. 12

¹² REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 63

finančních zdrojů pro jejich investice. Díky tomuto procesu je dosaženo přeměny krátkodobých zdrojů na zdroje dlouhodobé, což v konečném důsledku umožňuje financování a realizaci významných investičních projektů. Zvýšené investiční požadavky v poslední době mezi investory přispěly k rostoucí oblibě obchodování s dlouhodobými cennými papíry. Naopak objem dlouhodobých úvěrových operací čelí omezením, protože banky musí zohlednit vysoké riziko jednostranného zabezpečení pouze pomocí úvěrové smlouvy. Obchodování s cennými papíry přináší investorům nejen možnost snížení rizika a diverzifikace portfolia, ale také zvýšení likvidity svých investic.

- Trh dlouhodobých úvěrů

Trh dlouhodobých úvěrů je nedílnou součástí finančního trhu, přičemž se jedná o úvěry, jež jsou často nabízeny bankami a finančními institucemi. Obvykle jsou zabezpečeny reálným majetkem kvůli jejich vysokému riziku. Jedná se rovněž o dlouhodobé vklady, které obvykle požadují splatnost až po uplynutí jednoho roku nebo delší doby a které jsou využívány investory jako prostředek k uložení svých financí na delší dobu za výhodnější úrokové sazby.

Kapitálový trh s cennými papíry lze dále dělit na sekundární a primární trh, toto členění závisí na obchodovatelnosti investičních cenných papírů, kterými jsou například akcie a dluhopisy.¹³

- Primární trh

Primární trhy jsou místem prvotního prodeje cenných papírů. Na těchto trzích se určí jejich první cena, tzv. emisní kurz, a to na základě poptávky potenciálních investorů. Společnosti tak získají peníze za prodané cenné papíry, které mohou následně použít k investicím. Dalo by se říci, že primární trh poskytuje finanční zdroje pro zcela nové investice.

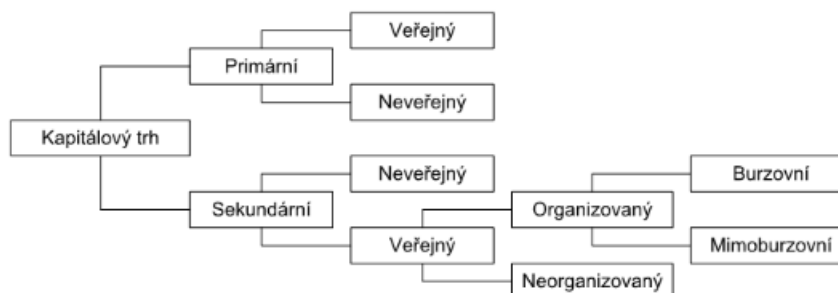
- Sekundární trh

---

¹³ Kapitálové trhy a daňové systémy. *Inovace VOV* [online] 2018 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://vovcr.studenti365.cz/odz/ekon/426/page03.html>

Na sekundárních trzích se obchoduje s cennými papíry, které již mají svého majitele a přecházejí do rukou nových investorů. Díky tomu se stanovují jejich aktuální ceny a zajistí se jejich snadná směnitelnost za hotovost. Sekundární trhy tak slouží jako prostředek pro investory, kteří chtějí své investice zhodnotit a zároveň potřebují možnost z nich kdykoli vystoupit.

Obrázek 3 – Členění kapitálového trhu podle obchodovatelnosti

Zdroj: ČIŽINSKÁ, Romana a Mária REŽŇÁKOVÁ. *Mezinárodní kapitálové trhy: zdroj financování*. Praha: Grada, 2007. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-1922-1, s. 14

Dále existuje rozdělení kapitálového trhu podle různých kritérií, jako je například stabilita, která trh dělí na regulovaný a neregulovaný.

2.2. Peněžní trh

Peněžní trh je důležitou součástí finančního trhu, kde dochází k setkání různých subjektů jako mohou být například banky, vlády, podniky nebo soukromé osoby. Jedná se o subjekty, které se vyznačují proměnlivostí v peněžních prostředcích, tedy mohou mít přechodné nadbytky nebo nedostatky. Z tohoto důvodu subjekty často hledají krátkodobé zdroje financování, aby mohly financovat své aktivity či projekty. Finanční nástroje používané na peněžních trzích mají ve většině případů krátkou dobu splatnosti, a to do jednoho roku, což je jedním z hlavních rysů těchto nástrojů.¹⁴ Tento fakt ovlivňuje nižší riziko, které s nástroji

¹⁴ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 61

souvisí a zároveň také ovlivňuje menší výnos. To jsou další důležité charakteristické znaky těchto finančních nástrojů.

Klíčovými finančními nástroji, které se využívají na peněžních trzích, jsou cenné papíry. Tyto cenné papíry jsou obecně velmi likvidní, což znamená, že je lze snadno nakupovat a prodávat. Cenné papíry s krátkou dobou splatnosti mají tendenci být méně citlivé na změny cen v porovnání s jinými finančními nástroji, což je jedna z důležitých vlastností, která přispívá k jejich atraktivnosti na trhu. Peněžní trh plní mnoho funkcí, včetně stanovování krátkodobé úrokové sazby, určování hodnoty krátkodobého kapitálu a umožňování jeho přerozdělení. „*Avšak nejdůležitější funkcí je financování provozního kapitálu podniků a poskytování krátkodobých peněžních půjček a úvěrů pro firmy, domácnosti, ale i vlády.*“ (Rejnuš, 2014, s. 62) Kromě toho však může sloužit také jako zdroj financování pro spekulativní obchodování s cennými papíry a komoditami.

Peněžní trh lze členit na dvě relativně samostatné části, viz obrázek 2:

- Trh krátkodobých úvěrů

Krátkodobé úvěry jsou poskytovány na peněžním trhu obchodními bankami, licencovanými finančními institucemi a mezi podnikatelskými subjekty. Tyto úvěry jsou spojeny s dodávkami zboží nebo služeb. Mezi další krátkodobé úvěry patří operace uzavírané mezi bankami nebo poskytované centrální bankou, kterých se může účastnit i stát. Kromě toho se sem řadí krátkodobé vklady obyvatelstva, podniků, obcí a některých státních agentur u obchodních bank nebo dalších finančních institucí a vklady obchodních bank nebo státu u centrální banky.¹⁵

- Trh krátkodobých cenných papírů

Na trzích, kde dochází k obchodování krátkodobých cenných papírů, se subjekty snaží přilákat investory tím, že nabízejí své krátkodobé dluhopisy. Tyto subjekty mohou své cenné papíry nabízet buď přímo investujícím subjektům, nebo prostřednictvím specializovaných finančních

---

¹⁵ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 62

institucí. Na těchto trzích se často používají různé nástroje, jako jsou například depozitní certifikáty, směnky, anebo pokladniční poukázky.¹⁶

2.3. Komoditní trh

Trh s komoditami je charakterizován jako specifický druh trhu, který se zaměřuje na prodej a nákup standardizovaných a homogenních surovin a produktů, jejichž charakter má podobnou kvalitu a vlastnosti. Tyto produkty mají široké využití zejména v energetice, zemědělství a v jiných průmyslech.

Na komoditních trzích se nákup a prodej surovin provádí prostřednictvím burz, které jsou specializované na obchodování s konkrétními komoditami. Na těchto burzách se stanovuje aktuální tržní cena dané suroviny na základě nabídky a poptávky. Burzy mají významnou roli při zajištění transparentnosti a spravedlivosti obchodování, a také pomáhají předcházet manipulacím s cenami. Mezi nejdůležitější komodity patří zejména ropa, zlato, káva, pšenice a další, které jsou uvedené níže. Jedná se o komodity, které jsou obchodovány po celém světě a jejich ceny mají vliv na řadu odvětví, včetně automobilového, potravinářského a energetického průmyslu.¹⁷

Komoditní trhy jsou také často využívány jako investiční příležitost pro obchodníky, investory a spekulanty. Investice do komodit mohou sloužit jako způsob diverzifikace portfolia, zajištění proti inflaci a výkyvům na trzích. Nicméně, investice do komodit jsou také spojeny s vysokým rizikem a mohou být citlivé na změny v globální politice, ekonomice a klimatu. Celkově lze říci, že komoditní trhy hrají důležitou roli v globální ekonomice a mají vliv na mnoho aspektů života lidí. Sledování cen surovin na těchto trzích může poskytnout cenné informace pro podnikání, politická rozhodnutí a investiční strategie.

---

¹⁶ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 62

¹⁷ Komodity – co to je, význam, investice - *Vpenize.cz. Finanční magazín – investování, spoření, půjčky* [online]. 2023 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.vpenize.cz/komoditni-trhy-komodity/>

Komodity, které se obchodují na komoditní trzích lze rozdělit do jednotlivých oblastí:¹⁸

- V oblasti energií patří mezi nejvýznamnější komodity ropa, zemní plyn a elektrická energie. Tyto komodity jsou klíčové pro energetickou soběstačnost a také hrají důležitou roli při průmyslové výrobě. Komoditní trhy s energiemi se stávají v posledních letech velmi aktivní a jsou předmětem velkého zájmu ze strany investorů.
- V oblasti hospodářství tvoří velmi důležitou část hovězí a vepřové maso. Tyto komodity bývají využívány pro výrobu potravin a také mají svůj význam při obchodování s dalšími zeměmi.
- V oblasti zemědělství patří mezi nejčastěji obchodované komodity obiloviny, zejména pšenice a kukuřice. Tyto produkty mají mimořádnou roli v zajištění potravinové bezpečnosti. Kromě obilovin jsou na trzích běžně obchodovány další plodiny, mezi které lze zařadit olejniny a cukr. V posledních letech se však v důsledku zvýšených environmentálních nároků stává stále důležitější i pěstování a prodej biopotravin.
- V oblasti komoditních trhů mají významné postavení také drahé kovy, mezi něž patří zlato, stříbro, platina a také palladium. Tyto kovy nejenže slouží jako důležité suroviny pro průmyslovou výrobu, ale také se staly oblíbenými investičními nástroji, které se zpravidla vyznačují vysokou hodnotou na trhu.

2.4. Devizový trh

Devizový trh je klíčovým trhem v oblasti financí, který slouží jako platforma pro směňování cizích měn a utváření jejich kurzů. Tyto trhy jsou obvykle neorganizované a fungují nepřetržitě po celý pracovní týden, takže investoři a obchodníci mohou provádět obchody kdykoli během dne. Na devizových trzích

---

¹⁸ JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada, 2011. Finance pro každého. ISBN 978-80-247-3670-9, s. 113

hrají hlavní roli dealéři a brokeři. Tyto subjekty vytvářejí obrovský trh pro směňování deviz a poskytují cenné služby jako hedging proti měnovým rizikům.¹⁹

Vzhledem k tomu, že devizový trh je celosvětový a funguje téměř nepřetržitě, je důležité, aby si investoři a obchodníci uvědomovali rizika a příležitosti, které tento trh přináší. Při rozhodování o devizových obchodech je třeba vzít v úvahu faktory, jako je makroekonomický výhled, politická nestabilita a měnová politika. Navzdory těmto rizikům může být devizový trh pro investory a obchodníky zdrojem značných příležitostí, pokud jsou schopni správně identifikovat a využít příležitosti trhu.

Na devizovém trhu se mohou objevit různé typy obchodníků:²⁰

- Dealer je zaměstnanec banky, který na trhu obchoduje sám za sebe a za tuto banku. Jeho úkolem je nakupovat a prodávat finanční instrumenty v nejlepším možném zájmu banky. Dealer musí být velmi zručný v analýze trhu a musí mít vynikající znalosti o makroekonomických faktorech, které ovlivňují ceny finančních instrumentů.
- Broker na devizovém trhu zprostředkovává obchody s měnami, získává informace o cenách a zpracovává objednávky pro kupující a prodávající strany. Může pracovat pro společnost nebo být nezávislým profesionálem. Pro úspěšnost brokera je nutná vynikající analytická schopnost, schopnost pracovat pod tlakem a rychlé rozhodování v dynamickém prostředí.
- Market maker je broker, který vytváří protistranu obchodům. Když investor zadá příkaz, není odeslán na burzu, ale je zobchodován s market makerem. Ten investorovi prodá cenný papír, který sám nakoupí a naopak. Market maker vydělává, pokud investor prodělává a obráceně. Může také upravovat podmínky obchodů, což vede ke kritice ze strany některých investorů.

---

¹⁹ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 64

²⁰ Slovník obchodních pojmů | *CzechWealth. Jsme váš průvodce burzou a tradingem* | [online]. 2022 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.czechwealth.cz/jak-obchodovat/slovník-pojmu>

2.5. Trhy drahých kovů

Trhy drahých kovů patří mezi nejvýznamnější trhy v oblasti obchodování a investic. Trhy jsou dominovány zejména zlatem a stříbrem, ale neřídka zahrnují i trhy s platinou a paladiem. Tyto vzácné kovy jsou považovány za investiční nástroje s jedinečnými vlastnostmi a zároveň najdou uplatnění i v aktivním obchodování jako komodity. V minulosti měly tyto kovy důležitou roli jako zdroj bohatství a moci, ale také byly používány jako platební prostředek.

Zlato je nejpoužívanějším kovem na investičním trhu drahých kovů, protože má stabilní hodnotu a může sloužit jako záloha hodnoty. Mnoho investorů si zlato kupuje jako způsob diverzifikace portfolia, aby snížili riziko svých investic. Navíc je investiční zlato v ČR osvobozeno od DPH bez nároku na odpočet daně.²¹ V minulosti bylo běžné investovat do zlata prostřednictvím papírových instrumentů, jako jsou futures a opce,²² ale v posledních letech se objevuje trend investování do fyzického zlata.²³ Jedním z důvodů, proč mnoho investorů preferuje fyzické zlato, je možnost fyzického vlastnictví. Fyzické zlato se dá snadno uložit v trezoru nebo na jiném bezpečném místě a v případě potřeby může být snadno prodáno.

Obrázek 4 – Drahé kovy

Zdroj: Budoucnost drahých kovů. *Online Kurzy.cz* [online]. 2023. [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/649512-budoucnost-trhu-drahych-kovu/>

²¹ § 92 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

²² Opce a futures jsou více popsány v kapitole 3.4. (s. 34-35)

²³ Investice do zlata: 5 důvodů proč se věnovat obchodování se zlatem. *Online broker LYNX* [online]. 2023. [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.lynxbroker.cz/investovani/burzovni-trhy/komodity/investice-do-zlata/>

Dalším důležitým kovem na trhu drahých kovů je stříbro, které je využíváno v průmyslu a technologiích, jako jsou mobilní telefony a solární panely. Stříbro představuje velice výhodnou investici, která drží na své hodnotě a taktéž jako u zlata, bývá využívána k diverzifikaci portfolia.

Trhy platiny a paladia jsou sice menší než trhy zlata a stříbra, ale i přesto najdou v průmyslu své uplatnění. Platina se používá v katalyzátorech pro diesellové motory a jako materiál pro výrobu šperků. Paladium se využívá v chemickém průmyslu jako katalyzátor při chemických reakcích a také v poslední době začíná konkurovat stříbrným a zlatým šperkům.²⁴

Vzhledem k tomu, že drahé kovy jsou omezeného množství a mají výjimečné vlastnosti, jsou považovány za cenné investiční nástroje. Tyto kovy jsou obchodovány na burzách a mohou být zakoupeny ve fyzické formě, například zlatých a stříbrných mincí, nebo ve formě papírových instrumentů, jako jsou futures a opce. Investování do drahých kovů může být poměrně rizikové, ale současně může být také i výnosné a sloužit jako stabilní záloha hodnoty v době ekonomické nestability.

Tabulka 1 – Srovnání drahých kovů

Zlato		Stříbro		Platina	
Výhody	Nevýhody	Výhody	Nevýhody	Výhody	Nevýhody
Anonymní vlastnictví	Nemá dividendu	V ČR anonymní vlastnictví	Nemá dividendu	Vhodná do doby jistot	Nemá dividendu
Přirozeně inflační, zisk se nedaní	Nutné pečlivě uschovat	Průmyslová komodita, co roste s poptávkou	Horší fyzická přenositelnost	Zisk se nedaní	V krizích cena spíše klesá
Vysoká důvěryhodnost	Nutná evidence při držení na IČO	Ochrana před inflací	Nutná evidence DHP při fyzické držbě na IČO	Vlastnictví v ČR je anonymní	Nutná evidence při držení na IČO

Zdroj: Vlastní zpracování

²⁴ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 477-478

3. Investiční instrumenty

3.1. Kapitálový trh

3.1.1. Majetkové cenné papíry

„Za klasické majetkové cenné papíry jsou všeobecně považovány především podnikové neboli tzv. korporální akcie, jejichž zakoupení znamená majetkový vstup investora do akciové společnosti neboli nabytí práv akcionáře jako společníka.“
(Rejnuš, 2014, s. 229)

3.1.1.1. Akcie

Podniky, které jsou organizovány jako akciové společnosti, vydávají finanční instrumenty, známé jako akcie, které vyjadřují podíl vlastnictví v dané společnosti. Pro společnosti vydání akcií znamená možnost získání finančních prostředků na podporu svého podnikání, zatímco pro investory představují akcie příležitost k dosažení budoucích zisků formou dividend a využití případného rozdílu mezi nákupní a prodejní cenou akcií. S akciemi jsou spojena vlastnická práva, jejichž výkon je závislý na počtu vlastněných akcií. V některých případech vlastnictví nadpoloviční hodnoty všech akcií může znamenat majoritní vlastnictví společnosti, avšak to závisí na stanovách společnosti.

„Většina obchodování s akciemi probíhá na sekundárních trzích, jako je například BCPP nebo RM-Systém v České republice.“ (Janda, 2011, s. 93)
Nejrozšířenější obchodní strategií je nákup a prodej akcií v rámci existující nabídky a poptávky, přičemž investoři se snaží nakupovat levně a prodávat draze. Obchodování na burze klade velké nároky na znalosti a zkušenosti investorů, a také vyžaduje dostatečné peněžní prostředky. Pro investory, kteří nemají k dispozici velké množství peněz, může být vhodnější investovat do akcií pouze kvůli dividendám z dlouhodobého hlediska.

Existuje primární rozdělení akcií, které dělí akcie na majitele a na jméno.²⁵ Akcie na majitele jsou charakteristické svou plnou převoditelností, a to bez omezení. Tato vlastnost spočívá v tom, že noví anebo původní akcionáři nemají povinnost sdělit společnosti převod akcie. Investování do těchto cenných papírů

---

²⁵ Akcie: Obchodování s akciemi pro začátečníky. *Online broker LYNX* [online]. 2023. [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.lynxbroker.cz/investovani/burzovni-trhy/akcie/obchodovani-akcie/investice-do-akcii-11-rad/>

poskytuje maximální míru soukromí a utajení. Na druhé straně jsou akcie na jméno, pro které je typické vydávání na jméno určité fyzické nebo právnické osoby. Akciová společnost, která emituje akcie, musí v souladu se zákonem vést seznam všech držitelů těchto akcií a pravidelně jej aktualizovat. Seznam obsahuje informace o počtu vlastněných akcií, identifikaci držitele a další relevantní údaje. Pouze osoba, jež je zapsána v seznamu akcionářů, má oprávnění vykonávat práva, která jsou s spojena danými jmennými akciemi.

Jednotlivé akciové cenné papíry rozlišuje jejich podoba, která určuje, zda jsou listinné nebo zaknihované.²⁶ Listinné akcie jsou tištěné na papíře a většinou jsou uloženy v úschově u specializovaného depozitáře. Tento depozitář vede potřebnou dokumentaci, včetně seznamu vlastníků. V některých případech se vydává pouze jeden hromadný list, na základě kterého se zakládá elektronický seznam vlastníků. Na druhou stranu, zaknihované cenné papíry mají svou vlastní evidenci, do které se musí zaregistrovat všichni majitelé, aby mohli být připsáni k zakoupeným cenným papírům.

Akcie mohou být dále rozděleny na základě druhu:²⁷

- Kmenové akcie souvisejí se třemi základními právy vlastníků akcií, a to s právem účastnit se rozhodování v rámci společnosti, právem na podíl ze zisku a právem na podíl na zbývajícím majetku společnosti po rozpuštění. Tato práva jsou platná neomezenou dobu, pokud nedojde k nějaké změně v celkovém majetku společnosti nebo k jejímu úpadku. Držitelé kmenových akcií mají přístup pouze k těmto běžným právům a musí čelit rizikům, která souvisejí s výnosem a případným krachem společnosti. V situaci, kdy společnost skončí v platební neschopnosti, jsou nejdříve splaceny pohledávky věřitelů. Následně jsou vyplaceni držitelé prioritních akcií ze zbývajících majetku, a až poté jsou rozděleny zbývajících prostředky mezi držitele kmenových akcií. Vzhledem k těmto faktorům, mají držitelé možnost ovlivnit směřování společnosti a její rozvoj pomocí svých hlasovacích práv. Dále také mohou využít své předkupní právo v případě nových emisí akcií nebo výměny obligací za akcie.

---

²⁶ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 435

²⁷ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 231-237

- Prioritní akcie jsou speciálním typem akcií, který poskytuje jejich držitelům určitá práva týkající se rozdělení zisku, vlastních zdrojů a likvidačního zůstatku společnosti. Tyto akcie jsou obvykle vydávány bez hlasovacího práva, pokud stanovy společnosti neobsahují jiná ustanovení.²⁸ V případě, kdy nejsou sjednané dividendy vyplaceny, zpravidla držitelé prioritních akcií získají hlasovací práva, a to do doby, než k vyplacení dividend dojde.
- Zaměstnanecké akcie jsou typem akcií, jež jsou vydávány zaměstnancům společností s akciovou formou. Dříve definice těchto akcií byla součástí obchodního zákoníku, ale v současné době nejsou v žádném zákoně definovány. V § 258 zákona o obchodních korporacích je stanoveno, že zaměstnanci mohou nabývat akcie společnosti za zvýhodněnou cenu. Tyto akcie jsou vystaveny na jméno a mohou být pouze převáděny mezi zaměstnanci společnosti nebo mezi zaměstnanci, kteří již odešli do důchodu. Aby společníci neztratili kontrolu nad společností, bývá obvykle podíl zaměstnaneckých akcií na základním kapitálu společnosti omezen na 10-15 %.

3.1.1.2. Podílové listy

Podílové listy jsou cenné papíry, které zastupují podíl na hodnotě investičního fondu. Investiční fond funguje tak, že shromažďuje peníze od investorů a poté je investuje do různých aktiv, jako jsou například akcie, dluhopisy, nemovitosti a další. Podílové listy tvoří základní stavební kámen investičních fondů a umožňují investorům se zapojit do investování těchto aktiv, aniž by museli vlastnit jednotlivé akcie nebo jiné investiční nástroje. Investor, který koupí podílové listy, tím získává podíl na celkové hodnotě fondu v poměru k celkovému počtu podílových listů v oběhu.

Hodnota podílových listů se odvíjí od hodnoty aktiv, do kterých fond investuje, a může se měnit v závislosti na vývoji trhu. Investor může své podílové listy prodat zpět fondu za aktuální tržní hodnotu nebo je může prodat jinému investorovi na otevřeném trhu. Podílové listy jsou oblíbenou formou investování, protože umožňují investorovi rozložit své investice do širokého spektra aktiv, a tak minimalizovat riziko ztráty v případě výkyvů trhu.

---

²⁸ § 278 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

3.1.2. Dluhové cenné papíry

Dluhové cenné papíry jsou finanční instrumenty, které představují dluhové závazky vydavatele vůči držiteli, a mohou být ve formě dluhopisů, zástavních listů a jiných dluhových instrumentů.

3.1.2.1. Dluhopisy

Dluhopis je cenný papír, jenž umožňuje emitentům získat finanční prostředky a investorům nakupovat dluhové závazky. Emitent se zároveň zavazuje pravidelně platit úroky po celou dobu trvání dluhopisu a splatit jistinu dluhopisu po jeho vypršení. Trvání dluhopisů se obvykle liší v závislosti na potřebách emitentů a bývá předem stanoveno. Tyto cenné papíry jsou oblíbené mezi investory, protože nabízejí jistotu a stabilní výnos. Dluhopisy jsou také často součástí portfolia investičních fondů a penzijních fondů. Dluhopisoví investoři se liší od akcionářů tím, že nevlastní podíl v emitující společnosti a nemají možnost ovlivňovat její řízení. Na druhou stranu jsou majitelé dluhopisů chráněni předem stanoveným finančním výnosem, který zahrnuje úroky a výplatu jistiny. Dluhopisy jsou tedy považovány za méně rizikový typ investice než akcie. Vzhledem k tomu, že dluhopisy mají pevně stanovené podmínky a splatnost, jsou vhodné pro investory, kteří preferují stabilní a předvídatelný výnos.

Úspěšnost emise dluhopisů může být ovlivněna termínem splatnosti, na základě kterého se dluhopisy mohou rozdělit do skupin. Všeobecně platí, že dluhopisy s kratší dobou splatnosti mají menší riziko bankrotu a nižší očekávaný výnos.²⁹

- Krátkodobé – Dluhopis se splatností do 1 roku.
- Střednědobé – Dluhopis se splatností v rozmezí od 1 do 10 let.
- Dlouhodobé – Dluhopis se splatností přesahující 10 let.

---

²⁹ Dluhopisy jako investice | *Zakládání a prodej ready made společnosti, virtuální sídla, vedení účetnictví – ALTAXO* [online]. 2019 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.altaxo.cz/provoz-firmy/financovani/financovani-podnikani/dluhopisy-jako-investice>

Dále dluhopisy lze rozdělit na základě úročení:³⁰

- Pevná (fixní) úroková sazba – Dluhopisy s fixní úrokovou sazbou patří mezi nejčastěji vydávané dluhopisy. U této varianty dluhopisu je úroková sazba určena již při jeho emisi a zůstává neměnná po celé období jeho platnosti.
- S proměnlivou úrokovou sazbou – Tento typ dluhopisů váže výši kuponových plateb na nějakou tržní hodnotu, která se během života dluhopisu může měnit, což má vliv na výši kuponových plateb.
- Diskontované – Diskontované dluhopisy jsou emitovány s nižší cenou, než je jejich nominální hodnota nazývá také jako diskont. Vzhledem k absenci kuponových plateb se tento diskont stává jediným zdrojem výnosu pro investory a jeho hodnota klesá s blížícím se datem splatnosti dluhopisu.
- Indexové – Indexované dluhopisy umožňují investorům ochranu proti inflaci, protože jejich nominální hodnota se zvyšuje v závislosti na míře inflace, což zároveň vede i k vyšším úrokovým sazbám. Existuje mnoho způsobů, jak určit indexaci, včetně pohybu cen, úrokových sazeb, mezd a podobně.

Dluhopisy mohou být také klasifikovány na základě emitenta,³¹ tedy osoby nebo subjektu, který je vydal a určil podmínky emise.

- Státní dluhopis je druh cenného papíru, který je vydáván státy pro financování státního dluhu. Poskytují majitelům právo na splacení dlužné částky v jmenovité hodnotě a pravidelné výplaty výnosů. Přestože mají nízkou výnosnost, jsou oblíbené pro svou bezpečnost a dlouhou dobu splatnosti, a to nejen mezi bankami a fondy, ale také mezi pojišťovnami a cizími státy. Hlavními výhodami jsou nízké riziko a možnost participace na státním hospodaření, zatímco mezi nevýhody se řadí nízký výnos a neschopnost pokrýt inflaci.
- Podnikový dluhopis, také nazýván korporátní dluhopis, je finanční nástroj emitovaný obchodními společnostmi k získání kapitálu pro svou činnost. Výše úroků nabízených u těchto dluhopisů závisí na rizikovosti emitenta a

---

³⁰ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 399-401

³¹ Členění dluhopisů podle emitenta - *Investujme.cz - Investice* [online]. 2016 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://investice.finance.cz/dluhopisy/co-jsou-to-dluhopisy/dluhopisy-podle-emitenta/>

je zpravidla vyšší než u státních dluhopisů. Tyto dluhopisy mohou sloužit jako vhodná investiční příležitost, ale zároveň s sebou přinášejí určitá rizika jako je jejich nesplacení.

- Bankovní dluhopisy jsou jedním z typů podnikových dluhopisů, které jsou emitovány bankami. Tyto cenné papíry lze zakoupit přímo od banky nebo skrze další zprostředkovatele, jako jsou makléři nebo investiční fondy.
- Komunální dluhopisy vydávají obce a kraje s podmínkou souhlasu Ministerstva financí. Tyto dluhopisy jsou zajištěny buď daněmi, nebo konkrétními projekty, kterými mohou být například poplatky ze sportovních akcí či mýtné na dálnici. Slouží k financování rozvojových potřeb měst a obcí. Jedná se o dlouhodobé a méně rizikové investice, které mohou nabídnout možnost zajímavého výnosu a dalších benefitů ve formě daňových úlev nebo předčasného ukončení.
- Pokladniční poukázky jsou cenné papíry vydávané centrální bankou s kratší dobou splatnosti a jistotou návratnosti, které slouží k pokrytí dočasného nedostatku peněz. Tyto poukázky nejsou volně obchodovány na burze a jejich charakteristickou vlastností je vyšší nominální hodnota, což ztěžuje přístupnost pro širší spektrum investorů.

3.1.2.2. Hypoteční zástavní listy

Hypoteční zástavní listy jsou jedním z typů dluhopisových cenných papírů, které emitují hypoteční banky. Tyto cenné papíry jsou kryty zástavním právem k nemovitosti, což znamená, že pokud by emitující banka nedokázala splácet své závazky, investoři by měli nárok na prodej zástavního práva k nemovitosti, které je zajištěním dluhopisu. Díky tomuto zajištění jsou hypoteční zástavní listy považovány za méně rizikovou investici než klasické dluhopisy. Další výhodou odlišující hypoteční zástavní listy od dluhopisů je nižší úroková sazba. To je způsobeno výše zmíněným zajištěním, které snižuje riziko ztráty pro investory. Z pohledu emitující banky jsou hypoteční zástavní listy levnějším zdrojem financování než klasické dluhopisy. Tento cenný papír je pro emitující banky výhodný zejména proto, že získané zdroje lze použít pouze pro poskytování hypotečních úvěrů. To znamená, že investoři jsou ochotni poskytnout peníze bance za nízkou úrokovou sazbu, protože jsou si jisti, že budou využity pro konkrétní účel, tedy poskytování hypotečních úvěrů, a ne na jiné účely.

3.1.3. Podílové fondy

Podílové fondy jsou úzce spjaty s kolektivním investováním, což představuje finanční nástroj umožňující veřejnosti shromažďovat finanční prostředky a investovat je do různých nástrojů na kapitálových trzích. Tento proces je pečlivě sledován regulačními orgány, jako například Českou národní bankou, aby byla zajištěna bezpečnost investic a bylo dodržováno předepsaných postupů.³² Investice do kolektivního investování nabízí několik výhod, jako jsou vyšší výnosy než u vkladů u bank, snížené riziko investice díky diverzifikaci, snadný přístup k informacím o nástrojích a relativně rychlý prodej investic za peněžní prostředky. Výnosy z těchto investic se vrací mezi investory v podobě dividend. Investování do podílových fondů přináší také rizika, která se odlišují v závislosti na druhu fondu a investiční strategii. Může se jednat například o tržní riziko, likviditní riziko a další rizika, která mohou být minimalizována pomocí správného výběru fondu a diverzifikace investic do více fondů.

Podílové fondy lze systematizovat podle druhů aktiv:³³

- Fondy peněžního trhu

Investiční fondy zaměřené na peněžní trh jsou ideální pro krátkodobé zhodnocení finančních prostředků a představují vhodnou volbu pro konzervativní investory, kteří upřednostňují stabilní vývoj s minimálními výkyvy hodnoty. Tyto fondy se zaměřují na investice do finančních nástrojů, které nabízejí nízké riziko a krátkodobou splatnost. Mezi takové nástroje patří dluhopisy, termínované vklady v bankách a družstevních záložnách a další nástroje peněžního trhu. Portfolio těchto fondů obsahuje mnoho různých titulů, což zajišťuje širokou diverzifikaci a tím snižuje rizika spojená s výkyvy na trhu. Fondy peněžního trhu jsou alternativou ke spořicími účtům a termínovaným vkladům a umožňují pružně se podílet na vývoji peněžního a dluhopisového trhu. Investičním cílem je dosáhnout

---

³² JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada, 2011. Finance pro každého. ISBN 978-80-247-3670-9, s. 98

³³ JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada, 2011. Finance pro každého. ISBN 978-80-247-3670-9, s. 103-104

výnosů, které jsou vyšší než úrokové sazby nabízené termínovanými vklady, a v průběhu delšího časového horizontu i překonat výnosy, které jsou běžné pro krátkodobé úrokové sazby. Jejich výhodou jsou daňové úlevy a vysoká bezpečnost, ale na druhou stranu mají nevýhodu nižších výnosů.

- Dluhopisové fondy

Dluhopisové fondy, jak vyplývá z jejich názvu, jsou fondy zaměřující se na investice do dluhopisových nástrojů. V důsledku požadavků českých zákonů mají tyto fondy menší podíl akcií než ostatní typy fondů. Dále dluhopisové fondy mohou nabídnout možnost vyššího zhodnocení investice než fondy peněžního trhu a jsou vhodné pro investory, kteří chtějí investovat alespoň dva roky.

- Akciové fondy

Mnoho investorů se rozhoduje pro akciové fondy, jelikož pro ně představují vhodný způsob investování, a to na základě toho, že tyto fondy zahrnují alespoň 66 % podílu akcií. Hodnota těchto fondů se často výrazně mění a s tím je spojeno značné riziko pro investory. I přes rizika jsou tyto fondy považovány za výhodné, protože investorům mohou nabídnout možnost, jak dosáhnout vyššího výnosu svých investic a zvýšit tak cenu svých podílových listů. Tyto fondy jsou vhodné pro investory, kteří plánují držet své investice minimálně po dobu 5 let. V případě použití těchto fondů pro důchodové spoření se doporučuje je držet ještě mnohem delší dobu.

- Fondy smíšené

Smíšené investiční fondy jsou unikátní tím, že kombinují různé typy investic, včetně akcií, dluhopisů a nástrojů peněžního trhu, což zajišťuje diverzifikaci portfolia a snižuje riziko. Správce portfolia průběžně upravuje alokaci investic podle současné situace na trhu, aby maximalizoval zisky a minimalizoval riziko pro investory. Tyto fondy jsou charakterizovány vysokou přizpůsobivostí a mírným až vysokým investičním rizikem, což vede k atraktivnímu dlouhodobému výnosu. Doporučuje se je držet minimálně po dobu tří let, aby se mohl projevit jejich plný potenciál.

- Fondy fondů

Fondy fondů jsou investiční nástroje, které se zaměřují na alokaci finančních prostředků do portfolií jiných fondů prostřednictvím nákupu podílových listů. Díky tomuto mohou investoři využít fondy fondů ke snížení investičního rizika, neboť diversifikace portfolia prostřednictvím

jiných podílových fondů umožňuje snížit koncentraci rizika a dosáhnout vyšší stability investice. Rozložení portfolia těchto fondů je individuální a závisí na zvolené investiční strategii, což může být doprovázeno mírným nebo vysokým investičním rizikem. Fondy fondů jsou vhodné pro investory, kteří chtějí dosáhnout výraznější diverzifikace investice, což může být pro drobné investory složité.

- Dále existují fondy zajištěné, BRIC, nemovitostní, komoditní a životního cyklu

3.2. Peněžní trh

3.2.1. Spořicí účty

V průběhu poslední dekády se spořicí účty staly mimořádně oblíbeným finančním produktem, který je v současnosti k dispozici u téměř všech bank a družstevních záložen v České republice. Existuje široká škála spořicích účtů a může být náročné se v této nabídce zorientovat.³⁴

Základním účelem spořicího účtu je ukládání krátkodobých peněz, respektive vkladů s délkou do 12 měsíců, aby měli lidé finanční rezervu k dispozici. Spořicí účty však nejsou nejvhodnější pro dlouhodobé investice, protože nabízejí nižší úrokové sazby než například termínované vklady. Peníze na spořicím účtu jsou kdykoliv dostupné prostřednictvím internetového nebo mobilního bankovníctví. V případě, že majitel účtu chce převést peníze, stačí mu zadat příkaz a převod finančních prostředků na osobní účet bude uskutečněn během dvou pracovních dnů. Založení účtu může být v dnešní době velmi snadný proces, a to díky možnosti otevření účtu skrze internetové bankovníctví nebo prostřednictvím telefonátu. Avšak v takovém případě se doba založení účtu značně prodlužuje (přibližně o 7 dní) od doby běžného založení, a to z důvodu fyzického doručení smlouvy zakladateli.

Spořicí účty nejsou homogenní a každá banka může nabízet jiné produkty s různými podmínkami a výhodami. Celkově jsou spořicí účty užitečným produktem

---

³⁴ JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada, 2011. Finance pro každého. ISBN 978-80-247-3670-9, s. 52-53

pro ukládání krátkodobých peněz, ale pro dlouhodobé investice jsou vhodnější jiné finanční instrumenty. Je nutné si pečlivě vybrat banku a spořicí účet, který nejlépe odpovídá konkrétním potřebám a podmínkám.

3.2.2. Termínované vklady

Termínovaný vklad se řadí mezi nejméně rizikové možnosti, jak své peníze využít za účelem získání určitého výnosu. Je žádaný zejména těmi, kteří si mají v plánu uspořit na něco konkrétního, například na dovolenou, nové auto nebo byt. Díky předem stanovené době trvání vkladu poskytuje jistotu, že peníze budou k dispozici právě v době, kdy je investor bude potřebovat.

Jedním z nejvýznamnějších faktorů pro termínovaný vklad je úroková sazba. Ta může být fixní, tedy neměnná po celou dobu trvání vkladu, nebo se může měnit v závislosti na vývoji mezibankovních sazeb. V obou případech platí, že na čím delší dobu jsou peníze na termínovaný vklad uloženy, tím vyšší bude úroková sazba, a tedy i výnos uložených peněz. Termínovaný vklad může být uzavřen jak v domácí, tak v cizí měně. Pokud si například chce někdo uložit peníze v eurech, může si uzavřít termínovaný vklad v této měně, a tak minimalizovat riziko kurzových výkyvů. Vkladová částka se obvykle pohybuje v rozmezí 1000 až 100 000 Kč, ale v některých případech se může i odchýlit od tohoto rozmezí. Při uzavírání termínovaného vkladu je důležité se zaměřit i na to, jak často jsou úroky ze vkladu připsovány na účet. U krátkodobých vkladů jsou úroky obvykle připsány v den splatnosti, u střednědobých a dlouhodobých jsou připsovány pravidelně, například každých 6 měsíců. Je tedy dobré si předem zkontrolovat, jak často budou úroky připsány, aby bylo možné plánovat další finanční dispozice.

Pokud jde o pojištění, většina bank a družstevních záložen poskytuje zákazníkům pojištění termínovaného vkladu do výše 100% uložené částky, maximálně však do 100 000 EUR (nebo ekvivalentu v domácí měně).³⁵

---

³⁵ Co je to Termínovaný vklad? | *CzechWealth. Jsme váš průvodce burzou a tradingem* [online]. 2022 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.czechwealth.cz/slovník-pojmu/terminovany-vklad>

3.2.3. Vkladní knížky

Vkladní knížka je jedním z nejstarších finančních produktů, jejíž původ sahá až do Rakouska-Uherska. V minulosti se jednalo o ručně psané zápisy o vkladech do banky, které měly podobu knížek. Zajímavým faktem z historie vkladních knížek je, že za druhé světové války musely být označeny písmenem A nebo N podle toho, zda byl majitelem člověk židovského původu. To pro židy znamenalo povinnost vyplnění formuláře při každém vkladu a také určité omezení ve výši výběru na dané období.

S postupem času se vkladní knížka stala běžným prvkem bankovních produktů, i když se jejich design a účel v průběhu let měnil. Dnes je stále používaným produktem, který umožňuje spoření s nízkým rizikem. Výhodou vkladní knížky je možnost volby výpovědní lhůty, tedy doby, na kterou jsou vklady vázány. Pokud je potřeba, vklad lze snadno a rychle vybrat bez poplatků. Vkladní knížka je odlišná od spořicíh účtů a termínovaných vkladů tím, že má vlastní fyzický tiskopis, kde jsou zaznamenány informace o výši uložených prostředků a připisovaných úrocích. Dalším rozdílem jsou také úroky, které mají pevně stanovenou úrokovou sazbu a jsou připisovány jednou za rok.

V minulosti byly vkladní knížky velmi populární, ale od revoluce v roce 1989 však jejich obliba trvale klesá. Tento výrazný pokles obliby vkladních knížek lze vysvětlit především nárůstem konkurenčních produktů, jako jsou například spořicí účty s vyššími úrokovými sazbami a větší flexibilitou vkladů.³⁶ Dalším důvodem je rostoucí využívání moderních digitálních finančních nástrojů, jako jsou mobilní aplikace a internetové bankovníctví, které umožňují snadnější a rychlejší správu financí. Navzdory tomuto trendu stále existuje určitá skupina klientů, kteří preferují vkladní knížky. Hlavním důvodem je především jednoduchost a přehlednost tohoto produktu. Vkladní knížka totiž poskytuje jistotu a stabilitu výnosu, což je pro mnoho lidí důležitý faktor při rozhodování o výběru finančního produktu. Navíc pokud se někdo rozhodne uložit peníze na vkladní knížku, nemusí se obávat rizika ztráty investice, což je u jiných typů investic vždy přítomné.

---

³⁶ Vkladní knížky se stále drží, vítězí jednoduchost | *ČeskéNoviny.cz* [online]. 2023 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vkladni-knizky-se-stale-drzi-vitezi-jednoduchost/472595>

Obrázek 5 – Vkladní knížka

Zdroj: Vkladní knížka – Jaká je nejlepší? Aktuální srovnání úroků. *Finanční portál Finex.cz - Váš objektivní průvodce světem financí* [online]. 2019 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://finex.cz/vkladni-knizky/>

Mezi hlavní typy vkladních knížek patří:³⁷

- Vkladní knížka bez výpovědní lhůty: Tento typ vkladní knížky nemá stanovenou výpovědní lhůtu, ale místo ní je stanovena lhůta realizační, během které si spořitel může peníze vybrat bez penále. Penále mohou představovat například snížení úrokové sazby.
- Vkladní knížka s výpovědní lhůtou: Tento typ vkladu umožňuje spořiteli vypovědět smlouvu pouze s určitou výpovědní lhůtou, obvykle od 15 dnů až po 1 rok. Úroková sazba u tohoto typu vkladní knížky může být vyšší než u vkladní knížky bez výpovědní lhůty.
- Výherní vkladní knížka: Tento typ vkladní knížky nabízí spořitelům možnost získat finanční výhry nebo prémie. Výherní knížky se zpravidla neúročí, a proto se jedná spíše o produkt určený pro ty, kteří hledají možnost získat velkou finanční výhru.
- Dětská vkladní knížka: Tento typ vkladu je zaměřen na děti a mládež. Mnoho bank nabízí dětské vkladní knížky s poměrně výhodnými úrokovými sazbami a speciálními podmínkami, jako například zvýhodněné úroky při pravidelných vkladech. Tyto produkty mají často omezení na výši vkladů a jsou určeny k pomoci dětem a mladým lidem se učit správnému hospodaření s penězi a k budování finanční gramotnosti.

³⁷ Vkladní knížka – Jaká je nejlepší? Aktuální srovnání úroků. *Finanční portál Finex.cz - Váš objektivní průvodce světem financí* [online]. 2019 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://finex.cz/vkladni-knizky/>

3.3. Devizový trh

Obchodování na devizových trzích se dnes stává stále populárnějším, díky otevřenosti trhů i pro drobné spekulanty, kteří mohou vstoupit do této oblasti. Pokud se podíváme do historie, obchodování s měnami bylo výsadou bank a institucionálních investorů, ale dnes se situace změnila a každý má možnost zapojit se do této zajímavé oblasti. George Soros je jedním z nejznámějších finančníků, jehož obchody na měnových trzích se zapsaly do historie. Pokud se někdo rozhodne obchodovat s měnami, má na výběr dvě základní možnosti. Buď obchodovat na Forexu, což je mimoburzovní měnový trh, nebo využít futures kontrakty, které jsou standardizované a obchodovatelné na burze.³⁸

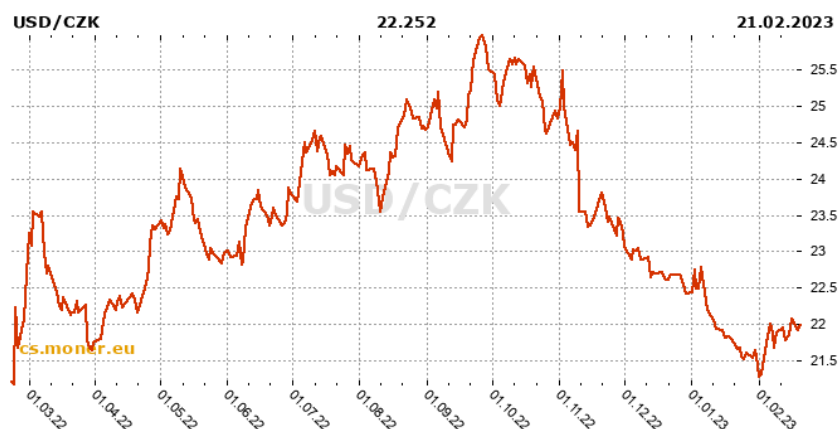
- Forex, také známý jako FX, je zkrácenina z pojmu Foreign Exchange. Nejedná se o trh, kde se obchoduje s akciemi anebo dluhopisy, ale obchoduje se zde s jednotlivými národními měnami, jako může být například dolar a euro. Jedná se o největší trh na světě, kde jsou měny směňovány přes pohyblivé kurzy. Cílem forexového obchodování je směna měn s očekáváním růstu hodnoty nové měny a klesání hodnoty prodané měny. Měny se směňují vždy v párech a obchoduje se s nimi přes forexové brokery. Forex není spojen s konkrétním místem, ale je považován za OTC trh³⁹ a funguje díky síti bank, které vytvářejí mezinárodní trh. Forex je otevřen 24 hodin denně, 5 dnů v týdnu.

Obrázek 6 – Vývoj kurzu dolaru vůči české koruně za poslední rok

---

³⁸ Co je to spořicí účet a jak funguje? | *Finance.cz - daně, banky, kalkulačky, spoření, kurzy měn* [online]. 2023 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/sporici-ucty-a-vklady/abeceda-sporicich-uctu/co-je-to-sporici-ucet/>

³⁹ Otc trh je mimoburzovní trh, kde obchodníci jednájí o podmínkách kontraktu přímo mezi sebou.

Zdroj: USD/CZK Forex historie. *Forex online a historie* [online]. 2023 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <http://cs.moner.eu/usd-czk/history/>

Klíčovým faktorem pro úspěšné obchodování s měnami je správně odhadnout vývoj kurzu měny. Díky vývoji moderních technologií dnes existuje možnost využívat online investiční nástroje, prostřednictvím kterých lze investovat například z pohodlí domova. To ušetří investorovi fyzickou návštěvu banky anebo jiné instituce. Tyto platformy nabízejí přístup k aktuálním datům, nástrojům technické analýzy a dalším užitečným funkcím, které pomohou udělat správná rozhodnutí a dosáhnout úspěchu v obchodování. Navíc pomocí těchto funkcí si lze ušetřit náklady na uskutečnění obchodů a investovat své peníze s minimálními náklady a bez časového omezení.

Obchodování s měnami je jednou z nejdynamičtějších oblastí investování a nabízí mnoho výhod. Kromě rychlosti a likvidity, které jsou zajištěny díky moderním technologiím a globálnímu charakteru trhu, je hlavní výhodou možnost využití páky. Na základě této páky může obchodník vložit pouze malé procento z hodnoty obchodu, a přesto vydělat mnohonásobně více. Nicméně, je třeba mít na paměti, že pákový efekt může být i nevýhodou, protože zvyšuje riziko ztráty peněz. Proto je důležité být obezřetný a dobře si promyslet své investiční strategie. Mezi další nevýhody obchodování s měnami lze zařadit dynamický vývoj na devizových trzích, který může být pro některé obchodníky těžce předvídatelný.

Kurzy měn jsou ovlivňovány mnoha faktory, včetně politického a hospodářského vývoje zemí, inflace, zahraničního obchodu a dalších faktorů. S dostatečným zázemím a zkušenostmi však lze odhadnout vývoj kurzu měny a stát se úspěšným spekulantem. Obchodování s měnami je zajímavou a potenciálně

výnosnou oblastí investování, která je k dispozici každému, kdo má zájem a ochotu se naučit ovládat trhy. Devizový trh je neustále v pohybu a poskytuje mnoho možností pro ziskové obchody. Proto je důležité sledovat aktuální trend a využívat moderní investiční nástroje, jako jsou obchodní roboti a algoritmické obchodování, aby obchodník získal konkurenční výhodu v této rychle se rozvíjející oblasti.

3.4. Komoditní trh

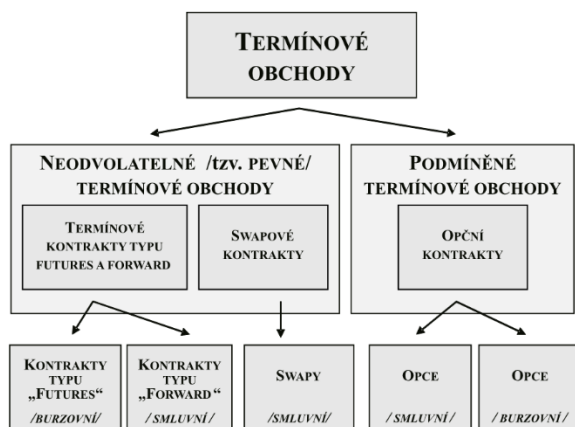
Je důležité, aby na finančních trzích byly rozlišovány promptní (spotové) a termínové obchody, protože mají odlišné charakteristiky a důsledky. Tyto typy obchodů jsou vzájemně propojeny, protože často obchodují s těmi samými aktivy za odlišných podmínek. Vývoj tržních cen na promptních trzích mohou ovlivňovat ceny na termínových trzích a naopak.

Promptní a termínové obchody se liší vypořádáním a časovým horizontem. Promptní obchody jsou obchodní transakce, které mají krátké lhůty pro uskutečnění platby. Tyto obchody mají omezenou flexibilitu při úpravách a přenosech práv a povinností na jiné osoby kvůli jejich krátkodobé povaze. Promptní obchody umožňují nakupovat nebo prodávat zboží a služby a také mohou být využity k investování finančních prostředků nebo jako spekulace.⁴⁰ Na druhou stranu termínové obchody jsou kontrakty s delším obdobím mezi uzavřením a splatností, které lze přenášet a obchodovat. Oproti promptním obchodům nejsou tyto kontrakty vydávány přes primární trh a jsou uzavírány smluvně.

---

⁴⁰ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 125

Obrázek 7 – Rozdělení termínových derivátových kontraktů

Zdroj: REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy. 4., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6, s. 482

Typy derivátových kontraktů:⁴¹

- Forward

Forwardový kontrakt je smlouva na nákup nebo prodej aktiva v budoucnosti, kterou lze použít k hedgingu nebo spekulaci. Tento kontrakt může být individuálně přizpůsoben potřebám smluvních stran. Obchoduje se mimo regulované trhy a často ho využívají velké korporace k hedgingu měnových a úrokových rizik. I když forwardový kontrakt umožňuje sjednání podmínek vhodných pro obě strany, má také svá negativa, jako například nemožnost ukončení nebo převedení kontraktu bez souhlasu druhé strany.

- Futures

Futures jsou investiční nástroje, které nabízejí možnost obchodování s podkladovými aktivy na termínových burzách. Tyto nástroje jsou standardizované a umožňují investorům uzavřít smlouvu o koupi nebo prodeji aktiva za pevnou cenu a stanovené datum. Investoři, kteří se rozhodnou pro dlouhou pozici, se zavazují aktivum koupit, zatímco ti, kteří se rozhodnou pro krátkou pozici, se zavazují aktivum prodat. Zajímavou vlastností futures je, že obě strany obchodu jsou anonymní a burza funguje jako protistrana každého obchodníka.

⁴¹ HRUBÁ SMRŽOVÁ, Petra a Petr MRKÝVKA a kolektiv. *Finanční a daňové právo. 3. aktualizované a rozšířené vydání.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-796-2, s. 231

- Swapy

Swap je finanční instrument, který je rozdělen do dvou kategorií, úrokové a měnové. Úrokové swapy umožňují obchodovat s úrokovými sazbami, zatímco měnové swapy se zaměřují na směnu měny. Swapy umožňují investorům řídit rizika, která jsou spojena s úrokovými sazbami, nebo využít spekulativní příležitosti, které se nabízejí na trhu měnových kurzů a úrokových sazeb. Swap také může sloužit jako prostředek pro zajištění likvidity v konkrétní měně. Tyto instrumenty jsou však složité a vyžadují pečlivé zhodnocení před investicí, aby se minimalizovala rizika a dodržovaly etické a právní standardy.

- Opce

Opce jsou finanční produkty, které umožňují kupujícímu získat právo na nákup nebo prodej určitého aktiva za předem stanovených podmínek. Tyto podmínky zahrnují cenu a lhůtu splatnosti. Kupující opce získává právo, ale ne povinnost nakoupit nebo prodat aktivum v budoucnosti. Použití opcí může být výhodné pro investory, kteří chtějí minimalizovat svá rizika nebo zvýšit svůj potenciální zisk.⁴²

Na tomto trhu existuje několik různých investičních nástrojů. Jedním z nich jsou komoditní indexy, které umožňují buď přímé investování do komodit, anebo sledování výkonnosti určité skupiny komodit podle předem určených pravidel. Další možností, jak investovat na tomto trhu, je investování do komodit pomocí futures kontraktů, které jsou obchodovány na regulovaných trzích. Investoři mohou s futures kontrakty ovládat určité množství komodit bez nutnosti nákupu nebo prodeje komodit v plné velikosti. Při obchodování musí investor složit zálohu, což je částka obvykle vyjádřená jako procento celkové hodnoty kontraktu, známá jako margin. Předpoklady na margin jsou pravidelně měněny burzami v závislosti na tržních faktorech. Pro tento způsob investování do komodit je běžné, že obchodníci využívají efektu finanční páky, což představuje možnost pro investora, jak kontrolovat velké množství komodit s poměrně malou investicí. Využití finanční

---

⁴² Investujeme do komodit – futures kontrakty | *ČeskéNoviny.cz*. [online]. 2009 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/investujeme-do-komodit-futures-kontrakty/37561>

páky nabízí možnost zvýšení výnosů z investice, avšak s sebou nese i rizika, která jsou přímo úměrná výši použitého marginu.

4. Současná právní úprava

Investování v České republice je regulováno v rámci velkého množství zákonů a nařízení. Tyto právní předpisy jsou klíčové pro podnikání a ekonomický rozvoj země. Společně tvoří komplexní regulační rámec, který poskytuje investorům určitou ochranu a jistotu při investování v ČR.

Jedním z hlavních zákonů, který reguluje investování v ČR, je zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Tento zákon stanovuje pravidla pro investování s cennými papíry, investičními fondy a s dalšími formami investování na kapitálovém trhu. Podle tohoto zákona musí být všechny subjekty, které provádějí investiční činnost na kapitálovém trhu v České republice, registrovány a regulovány Českou národní bankou. Mezi tyto subjekty patří například investiční společnosti, investiční zprostředkovatelé, burzy, depozitáři a ratingové agentury.

Mezi další právní předpisy, které jsou významné pro oblast investování, lze zařadit například zákon o obchodních společnostech a zákon o investičních společnostech a fondech. Tyto předpisy poskytují investorům určité výhody, jako jsou daňové úlevy za investice do určitých druhů aktiv, zároveň stanovují pravidla pro ochranu investorů, jako jsou požadavky na informace poskytované investičními společnostmi, a zajišťují pojištění vkladů. Díky tomu mohou investoři v České republice investovat s větší jistotou a důvěrou.

Investování v ČR je také ovlivněno několika směrnicemi, mezi které například patří směrnice MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) a navazující směrnice MiFID II. Tyto směrnice byly přijaty Evropskou unií s cílem sjednotit a zlepšit regulaci finančních trhů v rámci EU. Jejich účelem je stanovit požadavky na poskytování investičních služeb a produktů a na ochranu investorů. Mezi další důležité aspekty směrnic patří povinnosti týkající se vnitřního řízení a kontrol, transparentnosti, likvidity a kvalifikovanosti zaměstnanců v oblasti investování. Směrnice mají významný vliv na investování v ČR, protože jsou přímo aplikovatelné na investiční společnosti a zprostředkovatele, kteří poskytují služby investorům v rámci EU.

V neposlední řadě, tento právní rámec je také nástrojem pro podporu hospodářského růstu a rozvoje v České republice. Cílem regulace investic je zajistit rovnováhu mezi ochranou investorů a podporou růstu a inovace v ekonomice. Díky tomu mohou firmy snadněji získávat kapitál a rozvíjet své podnikání.

4.1. Zákonná regulace investiční činnosti

Investování v České republice je komplexní oblastí, která je důkladně regulována množstvím zákonů a předpisů. Tyto právní předpisy mají za úkol chránit zájmy investorů, minimalizovat rizika a zajistit transparentnost a stabilitu finančního trhu. Mezi nejdůležitější zákony, které se týkají investování v České republice lze zařadit:

- Zákon o kapitálových trzích (č. 256/2004 Sb.) - tento zákon upravuje provozování kapitálových trhů v České republice, včetně podmínek pro burzovní a mimoburzovní obchodování.
- Zákon o investičních společnostech a investičních fondech (č. 240/2013 Sb.) - tento zákon reguluje investiční společnosti a investiční fondy a stanovuje podmínky pro jejich založení a provoz.
- Zákon o obchodních korporacích (č. 90/2012 Sb.) - tento zákon upravuje vznik, fungování a zánik obchodních korporací v České republice. Dále stanovuje práva a povinnosti akcionářů a společníků.
- Zákon o dluhopisech (č. 190/2004 Sb.) – tento zákon stanovuje pravidla pro vydávání, registraci, obchodování, správu a likvidaci dluhopisů a zajišťuje ochranu investorů.
- Zákon o komoditních burzách (č. 229/1992 Sb.) - tento zákon upravuje provozování komoditních burz a obchodování s komoditami, jako jsou zemědělské plodiny, kovy a energie.
- Zákon o daních z příjmů (č. 586/1992 Sb.) - tento zákon stanovuje pravidla pro zdanění příjmů, včetně příjmů z investic.
- Směrnice MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) stanovuje pravidla pro investiční služby a nástroje v rámci Evropské unie a zajišťuje ochranu investorů.

- Směrnice MiFID II upravuje podmínky pro obchodníky a jejich obchodování, zvyšuje kvalifikovanost zaměstnanců v oblasti investování, zlepšuje transparentnost a zákonnou ochranu investorů.

4.2. Zákon o podnikání na kapitálovém trhu

Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (dále jen „ZPKT“) je základním právním předpisem, který upravuje oblast kapitálového trhu v České republice. ZPKT se skládá z několika částí a paragrafů, které stanovují pravidla pro investování a obchodování s cennými papíry, zároveň poskytuje ochranu investorů a dohled nad kapitálovým trhem. Mimo těchto pravidel upravuje i mnoho dalších činností na kapitálovém trhu.

Hlavním cílem ZPKT je regulovat a dohlížet na činnosti, které se týkají obchodování s investičními nástroji a finančními produkty na kapitálovém trhu. Tento zákon má za úkol zajistit transparentnost a ochranu investorů a zároveň podporovat rozvoj a efektivitu tohoto trhu. Kromě toho ZPKT také poskytuje informace a zlepšuje podmínky pro obchodování, aby byl kapitálový trh pro všechny investory co nejpřístupnější a transparentnější.

Zmíněná ochrana investorů je důležitou oblastí ZPKT. Tento zákon stanovuje minimální standardy pro informace, které musí být poskytnuty investorům, a ukládá povinnosti pro finanční instituce, aby jednaly v zájmu investorů. Zákon také stanovuje tresty za porušení pravidel a regulací, aby se zabránilo zneužívání trhu a byla zajištěna ochrana investorů.

Dohled a kontrola trhu jsou nedílnou součástí ZPKT, které mají za úkol udržovat integritu trhu a předcházet nekalým praktikám. Regulační orgány mají povinnost monitorovat trh, upozorňovat na případné problémy a přijímat opatření, aby se zabránilo jakémukoli zneužití trhu. V současné době je ZPKT předmětem častých diskusí a aktualizací v důsledku rychlého vývoje technologie a globalizace trhu. Prostřednictvím regulace se snaží přizpůsobit právní předpisy novým výzvám a inovacím, jako jsou kryptoměny a decentralizované finanční platformy.

Celkově lze říci, že ZPKT je důležitým právním předpisem, který poskytuje právní rámec pro fungování kapitálového trhu v České republice. Zahrnuje různé aspekty, jako jsou pravidla pro investování, obchodování a další činnosti na kapitálovém trhu, stejně jako požadavky na subjekty, které se na něm pohybují. Jeho úspěšnost spočívá nejen v tom, že stanovuje přesné a jasné zásady pro

podnikání, ale také v tom, že tyto zásady účinně prosazuje a sankcionuje. Díky těmto opatřením se kapitálový trh stává důvěryhodným a stabilním místem pro investování, což přispívá ke zvyšování růstu a prosperity ekonomiky jako celku.

4.3. Zákon o investičních společnostech a investičních fondech

Zákon o investičních společnostech a investičních fondech (dále jen „ZISIF“) je klíčovým právním předpisem, který reguluje oblast investování v České republice. Tento zákon upravuje způsob fungování investičních společností a investičních fondů, které poskytují investorům možnost investovat své finanční prostředky do různých aktiv.

Investiční společnosti ZISIF definuje jako právnické osoby, které shromažďují peníze od investorů a spravují je prostřednictvím investičních fondů nebo individuálních portfoliových správců. ZISIF stanovuje pravidla pro vytváření a správu investičních fondů, včetně podmínek pro získání povolení k činnosti a výkonu činnosti investičních společností. Dále upravuje pravidla pro investiční strategie a portfoliové správce, včetně podmínek pro poskytování služeb správy portfolia.

ZISIF se také zaměřuje na zajištění transparentnosti a informovanosti investorů. Investiční společnosti jsou povinny investorům pravidelně poskytovat informace o vývoji jejich investic a umožnit jim přístup k důležitým dokumentům. Další významnou oblastí, kterou ZISIF upravuje, jsou pravidla pro ochranu investorů. Investiční společnosti jsou povinny zajistit správné investování finančních prostředků svých investorů a vést svou činnost v souladu s pravidly trhu.

Celkově lze říci, že ZISIF je důležitým předpisem, který má za úkol zajistit transparentnost, ochranu a kvalitu investic pro investory v České republice. Jeho pravidla jsou podstatná pro investiční společnosti, investiční fondy a portfoliové správce, kteří musí dodržovat stanovené požadavky a pravidla pro svou činnost.

4.4. Zákon o obchodních korporacích

Zákon o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“) je jedním z nejdůležitějších právních předpisů v oblasti podnikání. Tento zákon reguluje vztahy mezi obchodními společnostmi a jejich akcionáři, poskytuje investorům právní jistotu a stanovuje pravidla pro fungování korporací.

V oblasti investic ZOK upravuje povinnosti a práva akcionářů, kteří do korporací investují. Na základě toho jsou akcionáři oprávněni požadovat informace o činnosti korporace, účastnit se valné hromady a dostávat výplatu v podobě dividend. Zákon dále stanovuje povinnosti vůči ostatním akcionářům a společnosti. Zákon definuje akcie jako základní cenný papír emitovaný akciovou společností. ZOK stanovuje pravidla pro vydávání akcií, způsob jejich převodu a prodeje, a vymezuje práva a povinnosti majitelů akcií. Rovněž definuje obsah akcií, jejich formy a druhy.

ZOK také upravuje pravidla pro vznik, fungování a zánik korporací. Jedním z těchto pravidel, je vypracování stanov při zakládání korporace, které obsahují informace o jejím účelu, řízení a činnosti. Zákon dále stanovuje povinnosti řídicích orgánů korporace, jako je představenstvo nebo dozorčí rada, a upravuje pravidla pro svolávání a průběh valných hromad. Dále tento zákon ukládá korporacím povinnost informovat své akcionáře a veřejnost o své činnosti, hospodaření a výsledcích. Tyto informace musí být pravidelně zveřejňovány a pro investory hrají podstatnou roli při rozhodování o svých investicích.

Celkově lze říci, že ZOK je důležitým předpisem pro regulaci investic do korporací a zajišťuje právní ochranu investora vůči korporaci i vůči ostatním investorům. Zákon upravuje velké množství aspektů pro fungování korporací, které jsou důležité pro stabilitu a rozvoj trhu.

4.5. Shrnutí právní úpravy

Obecně lze říci, že právní úprava investic v ČR je relativně dobře zavedena a upravuje širokou škálu finančních produktů a služeb, které jsou k dispozici pro investory. Nicméně, vzhledem k rychle se rozvíjejícím sektorům technologií a novým typům aktiv, jako jsou například kryptoměny, je nutné, aby právní rámec byl pružnější a lépe přizpůsobený těmto novým výzvám. V posledních letech se na úrovni Evropské unie a dalších mezinárodních organizací připravují změny v oblasti investování, zejména co se týče regulace investičních nástrojů a ochrany investorů. V ČR by měla být tato opatření implementována do národního práva, aby bylo zajištěno souladné fungování českého trhu s investičními nástroji s evropskými standardy.

V porovnání právní úpravy v ČR s jinými zeměmi se mohou vyskytnout určité rozdíly v oblasti regulace a ochrany investorů. Například v některých zemích jsou investiční nástroje více regulovány a podléhají přísnějšímu dohledu ze strany úřadů. V jiných zemích jsou naopak investoři více svobodní a mohou volněji investovat své peníze bez přílišného zasahování ze strany státu. Je však důležité, aby každý právní systém byl unikátní a zohledňoval specifické potřeby a výzvy dané země. Proto není vhodné přebírat právní úpravu z jiných zemí a aplikovat ji v ČR, ale je třeba zvážit, co by bylo nejlepší pro český trh a české investory.

V souhrnu lze tedy říci, že právní úprava oblasti investic v ČR je na dobré úrovni, ale není dokonalá a mohou se v ní objevit určité nedostatky. Pokud jde například o kryptoměny a jiné nové investiční nástroje, je potřeba vytvořit nová pravidla a opatření, která budou zajišťovat transparentnost, bezpečnost a ochranu investorů v této oblasti. Můj osobní názor je, že by mohlo být užitečné zjednodušit a sjednotit investiční předpisy v ČR, aby byla právní úprava v této oblasti srozumitelnější pro investory a snadněji se aplikovala. Rovněž by bylo vhodné podpořit vzdělávání investorů a vytvořit přístupné informační zdroje, které by jim umožnily lépe porozumět rizikům a výhodám jednotlivých investičních nástrojů. Tím by se mohla zvýšit ochrana investorů a přispělo by se ke zlepšení celkového fungování trhu s investičními nástroji v ČR.

Závěr

Cílem práce bylo představit různé formy investování, podrobněji je rozebrat a seznámit čtenáře s fungováním finančních trhů a poskytnout základní popis právní úpravy investování v České republice. Věřím, že se mi podařilo dosáhnout stanovených cílů a že jsem se v každé kapitole pečlivě a podrobně zabýval tématem za účelem co nejúplněji informovat čtenáře. První kapitola dle mého splnila stanovený cíl a jasně a efektivně vysvětlila pojmy související s investováním. Druhá kapitola můj cíl splnila částečně, vzhledem k nutnosti, abych nepřesáhl maximální možný počet stran, jsem byl donucen okolnostmi některé podkapitoly zkrátit, ne-li úplně odstranit. I přes to kapitola vystihuje rozdělení finančního trhu a objasňuje nejpodstatnější faktory jednotlivých trhů. Třetí kapitola také splnila stanovený cíl a charakterizovala jednotlivé finanční instrumenty a jejich přínosy pro investory. V poslední kapitole jsem se zaměřil na právní úpravu investování, která je spojena s celou řadou právních předpisů. Zdůraznil jsem nejdůležitější zákony, aby mohl čtenář získat povědomí o tom, jak jsou investice regulovány a jaké povinnosti z nich pro investory vyplývají.

Je důležité si uvědomit, že peníze jsou nepostradatelnou součástí našeho života a správné nakládání s nimi může mít vliv na naši finanční stabilitu a kvalitu života. Proto by měl každý člověk zvažovat různé způsoby, jak peníze správně využít. Například investice představují pro mnoho lidí vhodný způsob využití peněz. Avšak někteří se naopak u investic obávají rizika, které s sebou přinášejí. Ovšem existují i takové investice, které mají minimální riziko, a proto jsou vhodné pro všechny typy investorů. Jedná se například o spořicí účty, které nabízejí alespoň minimální zhodnocení vložených prostředků. Na druhou stranu pro ty, kteří jsou ochotni podstoupit určitá rizika, existuje řada zajímavých investičních příležitostí, jako jsou investice do akcií, dluhopisů anebo fondů, které v budoucnu mohou nabídnout vyšší výnosy.

Každá investice je spojena s určitým rizikem a každý by měl zvážit svou investiční strategii na základě svých finančních cílů a riziku, které je schopen podstoupit. V každém případě je důležité si zjistit co nejvíce informací o zamýšlené investici a v případě potřeby se poradit s odborníky a to předtím, než k samotné investici dojde. Zároveň je velice důležité, se držet pravidla, že při investování do více rizikových instrumentů, by měla být investována pouze částka, kterou je investor ochoten případně ztratit.

Resumé

The topic of my bachelor's thesis is „Investing in investment instruments“. The thesis contains four main chapters that aim to introduce the reader to the functioning of financial markets and provide a basic description of the legal regulation of investing in the Czech Republic. The goal of the thesis is also to present various forms of investing and analyze them in detail with regard to their returns and risks.

The first chapter is called „Investment“ and focuses on the general definition of the term investment, and it discusses factors such as returns, risks, and liquidity of investments. The chapter also introduces the basic types of investments, such as short-term and long-term investments, active and passive investments.

The second chapter of the thesis is called „Financial market and its segmentation“ and focuses on the financial market as a whole, its functions, and the various markets on which investment instruments are traded. These markets include, for example, the capital market, money market, and foreign exchange market.

The third chapter is called „Investment instruments“ and provides a detailed analysis of individual investment instruments from various markets, such as stocks, bonds, and funds. It also includes savings accounts, fixed deposits, and deposit books.

The last chapter of the thesis is called „Current legal regulation“ and focuses on the legal regulation of investments in the Czech Republic. The laws that regulate the area of investing are analyzed here, such as the Capital Market Act, the Act on Investment Companies and Investment Funds, and their impact on investors is also described.

SEZNAM POUŽITÉ LITERARUTY

Knižní zdroje:

- ČIŽINSKÁ, Romana a Mária REŽŇÁKOVÁ. *Mezinárodní kapitálové trhy: zdroj financování*. Praha: Grada, 2007. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-1922-1.
- GRAHAM, Benjamin a Jason ZWEIG. *Inteligentní investor*. Praha: Grada, 2007. Investice. ISBN 978-80-247-1792-0.
- HRUBÁ SMRŽOVÁ, Petra a Petr MRKÝVKA a kolektiv. *Finanční a daňové právo. 3. aktualizované a rozšířené vydání*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-796-2.
- JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada, 2011. Finance pro každého. ISBN 978-80-247-3670-9.
- REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 4., aktualiz a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. Partners. ISBN 978-80-247-3671-6.
- SYROVÝ, Petr. *Investování pro začátečníky*. 4., zcela přepracované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2022. Investice. ISBN 978-80-271-3458-8.

Internetové zdroje:

- 18 investičních pojmů, které musíte znát pro úspěšné investování na burze. *Online broker LYNX* [online]. 2023. [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.lynxbroker.cz/investovani/burzovni-trhy/burzovni-informace/obchodovani-burza/investicni-pojmy/>
- Akcie: Obchodování s akciemi pro začátečníky. *Online broker LYNX* [online]. 2023. [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.lynxbroker.cz/investovani/burzovni-trhy/akcie/obchodovani-akcie/investice-do-akcii-11-rad/>
- Aktivní vs. pasivní investování – Čím se liší? *Finanční portál Finex.cz - Váš objektivní průvodce světem financí* [online]. 2014 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://finex.cz/aktivni-investovani-vs-pasivni-investovani/>

- Budoucnost drahých kovů. *Online Kurzy.cz* [online]. 2023. [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/649512-budoucnost-trhu-drahych-kovu/>
- Co je investiční trojúhelník? Výnos, Riziko a? - *Žijúspěšně.cz*. - *Úspěch v době internetu v podnikání i životě* [online] 2022 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://zijuspesne.cz/co-je-investicni-trojuhelnik-vynos-riziko-a/>
- Co je to Termínovaný vklad? | *CzechWealth*. *Jsme váš průvodce burzou a tradingem* [online]. 2022 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.czechwealth.cz/slovník-pojmu/terminovany-vklad>
- Členění dluhopisů podle emitenta - *Investujme.cz* - *Investice* [online]. 2016 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://investice.finance.cz/dluhopisy/co-jsou-to-dluhopisy/dluhopisy-podle-emitenta/>
- Dluhopisy jako investice | *Zakládání a prodej ready made společností, virtuální sídla, vedení účetnictví – ALTAXO* [online]. 2019 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.altaxo.cz/provoz-firmy/financovani/financovani-podnikani/dluhopisy-jako-investice>
- Co je to spořicí účet a jak funguje? | *Finance.cz* - *daně, banky, kalkulačky, spoření, kurzy měn* [online]. 2023 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/sporici-ucty-a-vklady/abeceda-sporicich-uctu/co-je-to-sporici-ucet/>
- Investice do zlata: 5 důvodů proč se věnovat obchodování se zlatem. *Online broker LYNX* [online]. 2023. [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.lynxbroker.cz/investovani/burzovni-trhy/komodity/investice-do-zlata/>
- Investujeme do komodit – futures kontrakty | *ČeskéNoviny.cz*. [online]. 2009 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/investujeme-do-komodit-futures-kontrakty/375619>
- Kapitálové trhy a daňové systémy. *Inovace VOV* [online] 2018 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://vovcr.studenti365.cz/odz/ekon/426/page03.html>
- Komodity – co to je, význam, investice - *Vpenize.cz*. *Finanční magazín – investování, spoření, půjčky* [online]. 2023 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.vpenize.cz/komoditni-trhy-komodity/>

- Slovník obchodních pojmů | *CzechWealth. Jsme váš průvodce burzou a tradingem* | [online]. 2022 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.czechwealth.cz/jak-obchodovat/slovník-pojmu>
- USD/CZK Forex historie. *Forex online a historie* [online]. 2023 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <http://cs.moner.eu/usd-czk/history/>
- Vkladní knížka – Jaká je nejlepší? Aktuální srovnání úroků. *Finanční portál Finex.cz - Váš objektivní průvodce světem financí* [online]. 2019 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://finex.cz/vkladni-knizky/>
- Vkladní knížka – Jaká je nejlepší? Aktuální srovnání úroků. *Finanční portál Finex.cz - Váš objektivní průvodce světem financí* [online]. 2019 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://finex.cz/vkladni-knizky/>
- Vkladní knížky se stále drží, vítězí jednoduchost | *ČeskéNoviny.cz* [online]. 2023 [cit. 21.02.2023]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vkladni-knizky-se-stale-drzi-vitezi-jednoduchost/472595>

Právní předpisy:

- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích
- Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech
- Zákon č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech
- Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu

SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Magický trojúhelník.....	4
Obrázek 2 – Finanční trh a jeho členění.....	9
Obrázek 3 – Členění kapitálového trhu podle obchodovatelnosti.....	12
Obrázek 4 – Drahé kovy.....	17
Obrázek 5 – Vkladní knížka.....	30
Obrázek 6 – Vývoj kurzu dolaru vůči české koruně za poslední rok.....	31
Obrázek 7 – Rozdělení termínových derivátových kontraktů.....	34
Tabulka 1 – Srovnání drahých kovů.....	18